

Endra løyve etter forureiningslova for utslepp av kommunalt avløpsvatn og utslepp av overvatn frå avløpsanlegg i tettbygd område i Fjell kommune

Fylkesmannen har endra Fjell kommune sitt løyve med heimel i forureiningslova § 18 1. ledd punkt 5 og §§ 14-8 siste ledd og 14-16 i forureiningsforskrifta.

Løyvet er endra på grunnlag av framdriftsplan for ferdigstilling av nytt hovudavløpsanlegg Storanipa, sendt Fylkesmannen 15. desember 2014 frå FjellVAR AS. Det blir òg vist til brev av 26. mai 2014 frå FjellVAR AS. Løyvet gjeld frå dags dato.

Dette løyvet erstattar *Løyve etter forureiningslova til utslepp av kommunalt avløpsvatn og utslepp av overvatn frå avløpsanlegg i tettbygd område i Fjell kommune* datert 7. mai 2014.

Løyvet omfattar både minimumskrava i forureiningsforskrifta kapittel 14 og andre krav fastsette av Fylkesmannen som forureiningsstyresmakt etter forureiningslova og forureiningsforskrifta. Alle vilkår går fram av dette løyvet.

Kommune	Fjell		
Adresse	Rådhuset, Foldnesvegen 1		
Postnr.	5353	Poststad	Straume
Postadresse	Postboks 184		5342 Straume
Org.nummer	951 996 777		
NACE-nr.	84.110		
Bransje (nace)	Generell offentlig administrasjon		

Referansar for Fylkesmannen

Løyvenummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2014.126.T	1246.0115.01	3

Løyve gitt: 7. mai 2014	Endringsnummer: 1	Sist endra: 29. juni 2015
Kjell Kvingedal miljøvernssjef		Sissel Storebø senioringeniør

Løyvet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift

¹ Forureiningsforskrifta kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannen sitt arbeid med løyve og kontrollar etter forureiningslova

Innhold

Innhald.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. Rammer for løyvet og tidsfristar	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.1 Omfang.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.2 Miljømål.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.3 Internkontroll.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1.4 Krav og tilhøyrande tidsfristar	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2. Utslepp til vatn	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.1 Generelle tilhøve	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.2 Oppsamling av kommunalt avløpsvatn.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.3 Kontroll med overvatn tilført avløpsnett	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.4 Utslepp via overløp	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.5 Verknadsgrad for avløpsnett	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.6 Utslepp frå reinseanlegg.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.7 Mellombels auke i pe for eksisterande anlegg	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.8 Eventuelt strengare reinsekraft	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.9 Prøvetaking.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.10 Uttak av prøver, analysar og vurdering.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.11 Oppfyljing av reinsekraft	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.12 Krav til utsleppspunkt	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.13 Krav til påslepp frå næringsverksemd	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2.14 Krav til systematisk vedlikehald og fornying	Feil! Bokmerke er ikke definert.
3. Avløpsslam.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
4. Utslepp til luft.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5. Støy.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6. Forureina grunn og sediment.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
7. Akutt forureining – førebyggjande tiltak, varsling og beredskap	Feil! Bokmerke er ikke definert.
7.1 Førebyggjande tiltak.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
7.2 Varsling av akutt forureining	Feil! Bokmerke er ikke definert.
8. Resipientovervaking og rapportering	Feil! Bokmerke er ikke definert.
8.1 Forureiningsforskrifta.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
8.2 Rapportering.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
9. Energi	Feil! Bokmerke er ikke definert.
9.1 Energistyringssystem	Feil! Bokmerke er ikke definert.
9.2 Utnyting av energioverskot	Feil! Bokmerke er ikke definert.
10. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoff	Feil! Bokmerke er ikke definert.
11. Avfall.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
11.1 Generelle krav	Feil! Bokmerke er ikke definert.
12. Tilsyn.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
13. Ombygging og overføring av avløpsvatn til andre anlegg.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
14. Krav til årsrapportering	Feil! Bokmerke er ikke definert.
14.1 KOSTRA-rapportering.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
14.2 Årlege vurderingar av driftsforhold	Feil! Bokmerke er ikke definert.

1. Rammer for løyvet og tidsfristar

1.1 Omfang

Løyvet gjeld utslepp av avløpsvatn frå tettbygd område på Litle Sotra, Bildøyna og Kolltveit – Morlandstø på inntil 22 500 personekvivalentar (pe) i Fjell kommune.

Kommunen skal ha oppdatert dokumentasjon på utbreiinga av det tettbygde område og storleiken (pe utrekna som BOF₅ etter NS 9426 eller anna). Ved endring av infrastrukturen i kommunen, eller ved vesentleg utviding av verksemd, som fører med seg utviding av det tettbygde område, skal utbreiinga av og storleiken på det tettbygde området oppdaterast.

Løyvet omfattar avløpsanlegg for transport og handtering av kommunalt avløpsvatn og overvatn som går fram av tabell 1. I tillegg omfattar løyvet òg krav til slamhandtering og overvaking av resipient.

Tabell 1. Eksisterande utslepp over 50 pe per 31.12.2012 som er omfatta av løyvet

Område	Utslepp	Resipient	Eigar	Tilknytt 2012 pe	Reinsing 2012
Litlesotra	Brattholmen	Kobbeleia	F	980	M
Litlesotra	Hjelteryggen	Hjeltefjorden	F	1500	M
Litlesotra	Straumetoppen	Straumsundet	P	75	SLA
Litlesotra	Våge	Hjeltefjorden	F	4400	M
Litlesotra	Valen	Kobbeleia	F	994	M
Litlesotra	Knarrevik	Hjeltefjorden	F	210	SLA
Litlesotra	Ebbesvik	Kobbeleia	P	12	SLA
Litlesotra	Nygårdshøgda, Hestvika	Kobbeleia	F	84	U/SEP
Litlesotra	Brattholmen	Høgøykylleren	F	70	U/SEP
Bildøyna	Bildøy Sør, Steinsvika	Kobbeleia	F	858	SLA
Sotra	Morlandsstø	Gangstøosen	F	252	M
Sotra	Kolltveit kai	Kolltveitosen	F	594	SLA
Sotra	Kolltveit, Gangstøgarden	Kolltveitosen	F	309	U/SEP

SLA: slamavskiljar, M: silanlegg, U/SEP: ureinsa/separate septiktankar, F: offentleg anlegg, P: privat anlegg

Anlegga skal drivast, vedlikehaldast og fornyast i eit langsiktig perspektiv, slik at funksjon og yting heile tida er slik det er venta, og er stabile uavhengig av variasjonar i tilrenning og klimatilhøve.

1.2 Miljømål

Formålet med løyvet er å verne miljøet mot uheldige verknader av utslepp av avløpsvatn, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i dei vassførekomstane det gjeld. Dette inneber krav om tilfredsstillande oppsamling, transport og reinsing av avløpsvatn, medrekna tiltak for å hindre forureining frå overløpsutslepp og lekkasjar frå leidningsnett. I tillegg er det sett krav til kontroll av tilførsler av overvatn ved at kommunen må syte for å ha oversikt over inn- og utlekking.

1.3 Internkontroll

Kommunen pliktar å ha internkontroll for verksemda si i samsvar med gjeldande forskrift². Internkontrollen skal mellom anna sikre og dokumentere at kommunen held krava i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrolllova og relevante forskrifter til desse lovene. Kommunen pliktar å halde internkontrollen oppdatert.

Kommunen skal alltid ha oversikt over alt som kan føre til forureining, og skal kunne gjere greie for risikoen for forureining.

1.4 Krav og tilhøyrande tidsfristar

Tiltak	Frist	Referanse
Utarbeide ROS-analyse	31.12.2015	2.1
Innføre systematisk tilstandsregistrering av leidningsnett	31.12.2015	2.3
Utarbeide tiltaksplan for tilførsler av overvatn til avløpsssystem	31.12.2017	2.3
Overføre og sanere eksisterande reinseanlegg via mellombelse til Storanipa reinseanlegg	2015-2019	2.7
Vurdere behov for reinsing av overvatn	31.12.2017	2.3
Dokumentere verknadsgrad for avløpsnettet ved modell eller anna	31.12.2017	2.5
Etablere system for vurdering av energiforbruk	31.12.2017	9
Dokumentere forureining frå overløp	31.12.2018	2.4
Innføre primærreinsing – driftstart på reinseanlegget ved Storanipa	31.12.2019	2.6
Gjennomføre overvaking av resipient og rapportere data til Vannmiljø	31.12.2019	8.1
Gjennomføre planlagde tiltak for å redusere utslepp frå overløp	31.12.2020	2.4
Sanere overløp som er i strid med løyvet	31.12.2020	2.5
Utslepp på grunn av feilkoplingar, stans i pumpestasjonar, lekkasje frå spillvassleidning til overvassleidning eller utslepp som kjem av tilstoppingar, skal ikkje redusere verknadsgraden i avløpsnettet med meir enn 5 prosent	31.12.2015	2.5
Gjennomføre planlagde tiltak for å redusere lekkasjar	Kontinuerleg	2.5
KOSTRA-rapportering	15.2. – årleg	14.1
Sende årsrapport for avløpsanlegga til Fylkesmannen	15.3. – årleg	14.2

2. Utslepp til vatn

2.1 Generelle tilhøve

Gjennomført og planlagd utbygging av avløpsanlegga for transport og handtering av kommunalt avløp skal dokumenterast i kommunal avløpsplan (hovudplan avløp og vassmiljø, saneringsplan eller tilsvarande).

Kommunen skal ha kjennskap til om avløpsnett og reinseanlegg påverkar eller kan påverke sårbare naturtypar eller område som blir brukte av sårbare artar. Kommunen må vise særleg aktsemd når ein planlegg nye leidningstrasear og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påverke naturmangfaldet.

² Systematisk helse-, miljø- og tryggleiksarbeid i verksemdar (Internkontrollforskrifta)

Kommunen pliktar å ha oversikt over tilhøve knytte til avløpsanlegga som kan føre til forureining, og skal kunne gjere greie for risikoforhold. Innan 31. desember 2015 skal det utarbeidast ei samla risiko- og sårbarheitsvurdering for avløpsanlegg (ROS-analyse) som dette løyvet gjelder for. Vurderinga skal leggje spesiell vekt på sårbare anleggskomponentar, område med moglege brukarkonfliktar og klimaeffektar som auka nedbørsintensitet og havnivåstiging. Vurderingane skal oppdaterast jamleg og ved vesentlege endringar.

2.2 Oppsamling av kommunalt avløpsvatn

Tilknyttinga til kommunalt avløpsnett innanfor tettbygd område, bør vere 100 %. Avløpsvatnet frå nye bustader skal knytast til det offentlege avløpssystemet, jf. reglane i plan- og bygningslova. Utslepp av kommunalt avløpsvatn som mellombels ikkje er tilknytt kommunalt avløpsnett, skal gjennomgå tilsvarande eller betre reinsing som i kommunale reinseanlegg.

Kommunen skal heile tida ha oversikt over utbyggingar og tilkoplingar som fører til endring av den samla utbreiinga av og storleiken (pe) i det tettbygde område. Dersom storleiken på det tettbygde område overskrider den storleiken i pe som løyvet omfattar, skal Fylkesmannen varslast, slik at løyvet kan oppdaterast.

2.3 Kontroll med overvatn tilført avløpsnettet

Overvatn bør separerast frå sanitært avløpsvatn for å redusere utslepp frå avløpsanlegget. Tiltaksplanar må gjere greie for status og ambisjonar som skal sikre at overvassmengdene blir så små som praktisk mogleg. Det skal innførast systematisk registrering av tilstand på leidningsnettet innan 31. desember 2015.

Det skal dokumenterast at valet av intensitets- og varigheitskurver for dimensjonerande tilrenning til avløpsnett er tilstrekkeleg oppdaterte. Dimensjonering av avløpsnettet skal ta omsyn til forventa klimaeffekt.

Kommunen skal innan 31. desember 2017 utarbeide ein plan som viser korleis overvatn påverkar leidningsnettet i ulike avrenningssituasjonar, og tiltak som skal setjast i verk for å redusere tilførsler av overvatn til avløpsnettet.

Behov for reinsing av overvatn skal vurderast innan 31. desember 2017.

2.4 Utslepp via driftsoverløp (regnvassoverløp)

Kommunen skal ha oversikt over alle overløp på avløpsnettet. Driftstida på overløpa skal registrerast eller utreknast for eit dimensjonerande år. Kommunen må dokumentere forureining frå overløp innan 31. desember 2018.

Den samla mengda utslepp via overløp skal vere under 2 prosent over året innan 31. desember 2020. Ved fare for overskridingar skal utjamningstiltak setjast i verk. Slike tiltak kan setjast inn framfor leidningsnettet, i nettet eller eventuelt i tilknytning til overløp.

Utslepp via overløp skal ikkje føre til forsøpling. Nødvendige tiltak skal gjennomførast for å sikre dette.

2.5 Verknadsgrad for avløpsnett

Verknadsgraden til avløpsnett, det vil seie kor stor del av forureiningsmengda som kjem fram til reinseanlegget skal dokumenterast. Dette skal gjerast ved at dei ulike kjeldene til tap blir utrekna eller vurderte kvalitativt. Dokumentasjonen skal vere ferdig innan 31. desember 2017.

Det skal vere etablert overvaking for systematisk å hindre og oppdage og fjerne utslepp på grunn av feilkoblingar, lekkasje frå spillvatn- til overvassleidning eller utslepp som skyldast tilstoppingar i pumpestasjonar eller avlastning via opne kumrenner.

Kommunen skal ha eit overvaking- og beredskapssystem som sikrar at stans i pumpestasjonar som medfører nødoverløp, vert oppdaga raskt og vert utbedra innan 24 timer. For pumpestasjonar eller driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipientar skal det vurderast å installere oppsamlingstiltak som hindrar overløp i ein definert periode. Planlagt stans i pumpestasjonar for vedlikehald eller utbetringar skal ikkje gje overløpsdrift. Om dette ikkje er mogeleg skal Fylkesmannen varslast på forhand.

Kommunen skal kontinuerleg gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking. Overløp som er i strid med løyvet skal sanerast innan 31. desember 2020. Utslepp på grunn av feilkoblingar, stans i pumpestasjonar, lekkasje frå spillvassleidning til overvassleidning eller utslepp som kjem av tilstoppingar, skal ikkje redusere verknadsgraden i avløpsnett med meir enn 5 prosent fram til 31. desember 2025 og deretter maksimalt 3 prosent over året.

2.6 Utslepp frå reinseanlegg

Reinseanlegga skal dimensjonert, byggjast, drivast og vedlikehaldast av fagkunnige slik at dei har tilstrekkeleg yteevne. Ved utforminga av anlegg skal det takast omsyn til variasjonar i mengda av avløpsvatn i løpet av året. Reinseanlegga skal utformast slik at det kan takast representative prøver av det tilførte avløpsvatnet og av det reinsa avløpsvatnet, jf. krav til prøvetaking i punkt 2. 9 i løyvet. Mengda av avløpsvatn skal målast med ei maksimal uvisse på 10 prosent for totalt utslepp, inkludert overløp.

Det er ikkje tillate å sleppe ut avløpsslam eller ristgods i ein vassførekomst, verken ved dumping frå skip, utslepp frå røyrleidningar eller på nokon annan måte.

Krav til reinsing er sett i tabell 2 under. Avlastning frå overløp tilknytte reinseanlegget er inkludert i reinsekrava. Prøver av SS og BOF₅ må minst oppfylle anten krav til konsentrasjon eller reinseffekt.

Fylkesmannen gjer unntak for sekundærreinskravet, jf. forureiningsforskrifta § 14-8. Avløpsvatnet for tettstad Litle Sotra, Bildøyna og Kolltveit –Morlandstø skal gjennomgå primærreinsing før utslepp til Hjeltefjorden, jf. forureiningsforskrifta § 14-2 og tabell 2 i løyvet. Reinsekrava for tettstaden skal vere oppfylte seinast innan 31. desember 2019.

Krav til reinsing av avløpsvatnet for tettstaden datert 5. mai 1998 gjelder fram til kommunen har innført primærreinsing i tettstaden, jf. utsleppsløyve av 5. mai 1998 punkt 1.4 i vedlegg 2.

Av dette følgjer:

Reinsekravet skal som minimum vere slamavskiljar eller sil med spalteopning på 1 mm eller mindre. Andre reinseinretningar kan òg godkjennast dersom det kan dokumenterast at reinseffekten er minst like god som ved bruk av sil med 1 mm spalteopning. Reinseanlegga skal halde tilbake ein slammengde tilsvarande 50 g slam pr. pe. og døgn med 20 % TS.

Tabell 2. Reinsekrav ved utslepp

Reinsekrav	Reduksjon av organisk stoff	
	BOF ₅	SS
Primærreinsing	20 % reduksjon eller maks 40 mg O ₂ /l	50 % reduksjon eller maks 60 mg/l

Av dette følger:

1. **Det biologiske oksygenforbruket** (BOF₅) i avløpsvatnet skal reduserast med minst 20 % av det som blir tilført reinseanlegget eller ikkje overstige 40 mg O₂ /l ved utslepp og
2. **SS-mengda** i avløpsvatnet skal reduserast med minst 50 % av det som blir tilført reinseanlegget eller ikkje overstige 60 mg/l ved utslepp.

Dersom industriverksemdene reinsar avløpsvatnet før påslepp til avløpsreinseanlegg, kan denne reinseffekten takast med som ein del av reinsekravet.

2.7 Mellombels auke i pe for eksisterande anlegg

Følgjande reinseanlegg kan auke kapasiteten i ein overgangsperiode fram til nytt avløpsreinseanlegg er i drift;

Reinseanlegg	Pe i 2012	Auke til i pe
Kolltveit	850	1200
Valen	650	3500
Våge	4400	9000
Bildøy Sør, Steinsvika	858	1000

Tiltak som skal gjennomførast i perioden 2015 -2019

- Avløpsvatnet frå Kolltveit, Kolltveit/Skårafjellet, Morlandstø og Bildøy Sør vil bli ført fram til Våge reinseanlegg innan 2016.
- Avløpsvatnet frå Brattholmen vil bli ført fram til Valen reinseanlegg innan 2016.
- Avløpsvatnet frå Gangstøgarden vil bli ført fram til Våge reinseanlegg innan 2019.
- Valen RA, Knarrevik RA/Hjelteryggen RA og Våge RA vil bli sanert og overført til Storanipa RA innan 2019.

2.8 Eventuelt strengare reinsekrav

Dersom overvaking syner at utsleppa likevel har skadeverknader på miljøet, eller at områdeinndelinga for resipientane i Fjell kommune blir endra, må nye strengare reinsekrav oppfyllest innan sju år. Stor auke i andre utslepp eller ny kunnskap om miljøtilstanden er eksempel på tilhøve som kan endre områdeinndelinga.

Kommunen skal ved bygging av nytt reinseanlegg leggje til rette for mogleg utviding til sekundæreinseanlegg.

Kommunen pliktar snarast å varsle Fylkesmannen dersom utsleppet er overskride med 100 % eller meir av reinsekrava.

2.9 Prøvetaking

Tabell 3. Krav til analyseparameter og metode

Reinseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvatn Antal prøver/år	Midlingstid/Deteksjongrense/ Metode
Tettstaden Litle Sotra, Bildøyna og Kolltveit - Morlandstø	BOF ₅ , SS	24	Døgnblandprøve Årsmiddel, jf. forureiningsforskrifta § 14-11
	Tot-P	6	Døgn- eller vekeblandprøve
	Tungmetall* As, Cr, Cu, Ni, Zn og Pb	6	Vekeblandprøve ³ Deteksjongrense ≤1 µg/l
	Cd og Hg*	6	Vekeblandprøve Deteksjongrense ≥0,1 µg/l

* sjå vedlegg 2 til kapittel 11 i forureiningsforskrifta

2.10 Uttak av prøver, analysar og vurdering

Kommunen skal syte for at det blir teke prøver av tilført og reinsa avløpsvatn. Når prøver blir tekne, skal vassføringa målast med ei uvisse på maksimalt 10 % og registrerast. Verksemdar som utfører prøvetaking og konservering, skal vere akkrediterte for prøvetaking eller ha eit tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal vere representative for avløpsvatnet og skal takast ved hjelp av eit automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal takast med jamne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal vere i samsvar med ein tidsplan oppsett på førehand i internkontrollen til kommunen. Prøvene skal takast vare på og eventuelt konserverast i samsvar med Norsk Standard eller annan velkjend laboratoriepraksis.

Det skal takast døgnblandepøver når prøvar skal analyserast for BOF₅, KOF_{Cr} eller SS. Det skal takast døgn- eller vekeblandepøver når prøva skal analyserast for tot-P eller tot-N. Det skal minst takast følgjande antal prøver:

- 6 prøver per år frå avløpsanlegg under 1000 pe
- 12 prøver per år frå avløpsanlegg mellom 1000 og 10 000 pe
- 24 prøver per år frå avløpsanlegg større enn eller lik 10 000 pe

³ Veileder for prøvetaking og analyse av miljøgifter i innløps- og utløpsvann frå avløpsreinsanlegg (TA-2378/2008)

Dersom prøvetakinga av utløpsvatnet er lokalisert slik at prøva ikkje inkluderer avløpsvatn som går i overløp i eller ved reinseanlegget, skal det som går i overløp, målast eller registrerast og reknast med i reinsegraden.

2.11 Oppfyljing av reinsekrav

Alle reinsekrav skal oppfyllest innanfor dei fastsette midlingstidene.

Reinsekrav skal dokumenterast for kvart prøvedøgn / kvar prøveveke. Årleg reinseffekt og utløpskonsentrasjonar skal reknast ut som eit gjennomsnitt av enkeltverdiar. Midlingstid og kor mange prøver som skal leggjast til grunn for utrekningane, går fram av tabell 4. For fosfor er kravet definert som middelveidien over eit kalenderår.

Tabellen under gjeld for reinsekrav i avsnitt 2.6 og gjeld kor mange prøver som kan vere over konsentrasjonskravet eller under reinseffektkravet for BOF₅, KOF_{Cr} og SS.

Tabell 4. Antal prøver

Antal prøver som er tekne i løpet av eit år	Antal prøver som ikkje treng oppfylle krava
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

Målte innløpsverdiar til reinseanlegget eller utrekna konsentrasjonar baserte på fortynning kan akseptast ved utrekning av utslepp via overløp.

Ved vurdering av analyseresultat skal det ikkje takast omsyn til ekstreme analyseverdiar dersom dei kjem av uvanlege tilhøve, som til dømes kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringar av prøver på grunn av uvanlege tilhøve skal grunngjevast og dokumenterast. Det skal alltid takast ut prøver og gjerast analysar, sjølv om dei omstenda og tilhøva som ligg føre, gjev grunn til å tru at det har vore uvanlege tilhøve. Annullering av prøver kan gjerast på grunnlag av dei analyseresultata som ligg føre.⁴

⁴ SFT: Informasjon TA 2220/2007

Avrenning frå snøsmelting og nedbør innanfor gjeldande kriterium for dimensjonering av leidningsnett og reinseanlegg, eller driftsproblem ved reinseanlegg der dårleg leidningsnett er hovudårsaka, er ikkje å rekne som uvanlege tilhøve.

2.12 Krav til utsleppspunkt

Reinsa avløpsvatn skal først ut i Hjeltefjorden, utanfor Sveneset på ein slik måte at innblandinga i vassmassane blir best mogleg, og slik at kyst/strandlinja ikkje blir påverka.

Avløpsleidningen skal først ut i Hjeltefjorden på omlag 75 m djupn. Nøyaktig posisjon på utsleppstaden må avgjerast ut frå utrekningar av innlagringsdjup, fortynning og konsentrasjon av avløpsvatnet.

Kommunen må ha løyve til legging av leidningar etter hamne- og farvasslova.

2.13 Krav til påslepp frå næringsverksemder

Påslepp av prosessvatn frå næringsverksemd til kommunalt nett skal skje på ein slik måte at krava til utslepp frå leidningsnett og reinseanlegg blir haldne.

Verksemder som er kople til kommunalt leidningsnett, har særskilde vilkår for utslepp i løyve frå Fylkesmannen, eller dei er regulerte via føresegner i forureiningsforskrifta.

Kommunen kan gi nærmare føreseger om handtering og krav til påslepp i samsvar med forureiningsforskrifta § 15 A-4. Det vil seie at kommunen kan stille krav for å verne leidningsnett, reinseanlegg, slam eller arbeidsmiljø.

2.14 Krav til systematisk vedlikehald og fornying

Kommunen skal sikre at avløpsnettet og tilhøyrande komponentar (kummar, pumpestasjonar og overløp) blir haldne ved like på ein slik måte at den funksjonen ein ønskjer, heile tida blir halde ved lag.

Rutinar for drift og vedlikehald av avløpsanlegga skal vere i samsvar med internkontrollforskrifta. Kommunen skal i kommunal avløpsplan:

- fastsetje mål og tidfeste delmål for å etterkome krava til funksjon for avløpsanlegga
- ha oversikt over inn- og utlekking av framandvatn til og frå avløpsnettet
- dokumentere god kontroll av korleis avløpsnettet fungerer

Vedlikehald og utbetringar skal utførast på ein slik måte at reinseeffekten vert oppretthaldt og overløp vert unngått. Om dette ikkje er mogeleg skal Fylkesmannen varslast i så god tid at naudsynte tiltak kan vurderast.

3. Avløpsslam

Avløpsslam skal handterast ved godkjent anlegg for slamhandtering. Ristgods frå avløpsanlegga skal leverast til godkjent mottak.

Slam frå siler < 0,5 mm kan handterast som avløpsslam, og skal ikkje leggjast i deponi.

Kommunen pliktar å syte for at alt avløpsslam som skal brukast til gjødsel eller jordforbetring, blir handtert i samsvar med gjødselvereforskrifta⁵. Ved prøvetaking av slammet skal ein nytte velkjende metodar for å oppnå representative prøver.

Innhaldet av miljøgifter i avløpsvatn og slam skal avgrensast så langt det er mogleg utan urimelege kostnader. Kommunen skal ha etablert og sett i verk eit system for informasjon og kjeldesporing som sikrar at tilførsler frå potensielle punktkjelder blir haldne på eit minimum.

Fylkesmannen kan påleggje kommunen å delta i kartlegging for å dokumentere nivå av miljøgifter i slam.

4. Utslepp til luft

Lukt frå reinseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjonar, overløp, kummar og eventuelle lufteinnretningar skal vere så svak at det ikkje er til sjenanse for naboar og brukarar av nærområdet.

Lukt skal vere ein driftsparameter for heile avløpssystemet, og kommunen skal ha oversikt over kjelder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerande tiltak.

Vurdering av lukt må også inngå i miljørisikovurderinga og gjennomførast i tråd med TA 3019/2013⁶, jf. punkt 1.3 i løyvet.

Før det blir bygd nye anlegg og komponentar (pumpestasjonar, kummar og uteareal og leidningar) må kommunen vurdere moglege kjelder til lukt og om nærleik til busetnad, ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonfliktar.

Kommunen skal ha eit system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt. Kommunen må gjere ei vurdering av årsaka til lukttutslepp, og gje greie for eventuelle tiltak som vert sett i verk.

Anlegg for utrotning av slam skal drivast slik at utslepp av metan blir avgrensa best mogleg. Produsert gass skal samlast opp og nyttiggjerast dersom det er mogleg, jf. kapittel 9 i dette løyvet.

5. Støy

Utandørs støy frå reinseanlegga ved bustader i nærleiken skal ikkje overskride følgjande grenser, målte eller utrekna som frittfeltsverdi ved den mest støyutsette fasaden:

Dag	Sun- og heilagdagar	Kveld (kl. 19–23), kvardagar	Natt (kl. 23–07), alle døgn	Natt (kl. 23–07), alle døgn
55 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-vega ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-vega ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.

L_{night} er A-vega ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

⁵ Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav av 4.7.2003, nr. 951.

⁶ Regulering av lukttutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, TA 3019/2013

LAF_{max} er A-vega maksimalnivå for dei 5-10 mest støyande hendingane innanfor perioden, målt/rekna ut med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Kommunen skal halde alle støygrenser innanfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjeld all støy frå kommunen si ordinære verksemd, inkludert intern transport på anleggsområdet og lossing/lasting av råvare, slam og liknande. Støy frå bygg- og anleggsverksemd og frå ordinær persontransport er likevel ikkje omfatta av grensene.

Støygrensene gjeld ikkje for ny busetnad av type nemnt ovanfor som blir etablert på stader der støybidraget frå verksemda bryt eller er forventa å kunne bryte fastsette grenser i løyvet.

6. Forureina grunn og sediment

Når det skal leggjast nye avløpsleidningar, skal kommunen ha kjennskap til om leidningsnettet vil liggje i område med forureina grunn eller forureina sediment i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påverke forureina grunn eller forureina sediment, skal ha løyve etter forureiningslova, eller i einkilde tilfelle godkjenning frå kommunen⁷.

7. Akutt forureining – førebyggjande tiltak, varsling og beredskap

7.1 Førebyggjande tiltak

Dersom det som følgje av unormale driftstilhøve eller av andre grunnar oppstår fare for auka forureining, pliktar kommunen å setje i verk dei tiltaka som er nødvendige for å eliminere eller redusere den auka forureiningsfaren.

På basis av risikoanalyse skal kommunen setje i verk risikoreduserande tiltak. Både konsekvensreduserande og sannsynsreduserande tiltak skal vurderast. Kommunen skal ha ei oppdatert oversikt over dei førebyggjande tiltaka, som òg kan inkludere justering av beredskapen i kommunen.

7.2 Varsling av akutt forureining

Akutt forureining eller fare for akutt forureining skal varslast i samsvar med gjeldande forskrift⁸. Internkontrollen skal òg gjere greie for kartlegging og vurdering av risiko for akutt forureining og annan uønskt påverknad av det ytre miljøet. Kommunen skal så snart som mogleg informere Fylkesmannen gjennom fmhopostmottak@fylkesmannen.no om:

- akutt forureining på grunn av driftsstans som kjem av uhell eller langvarig straumbrot
- unormale tilhøve som fører til eller kan føre til forureining
- utsleppskonsentrasjon som visar meir enn det dobbelte av gjeldande krav

⁷ Jf. forureiningsforskrifta kapittel 2 om opprydding i forureina grunn ved bygge- og gravearbeid og kap. 22 "Mudring og dumping i sjø og vassdrag"

⁸ Forskrift om varsling av akutt forureining eller fare for akutt forureining av 09.07.1992

8. Resipientovervaking og rapportering

8.1 Forureiningsforskrifta

Kommunen skal gjennomføre overvaking i tråd med eit overvåkingsprogram utarbeidd etter nærmare rettleiing frå Fylkesmannen.

Det er krav til resipientovervaking av dei vassforekomstane som vert tilført avløpsvatn og som er omfatta av løyvet.

Overvakinga skal om mogleg gjerast i samsvar med Norsk Standard eller god laboratoriepraksis. Verksemder som utfører overvakinga, skal vere akkrediterte for felt- og analysearbeid eller ha eit tilsvarende kvalitetssikringssystem for felt- og analysearbeid godkjent av ein kvalifisert nøytral instans. Dersom tilsvarende overvaking òg blir gjennomført av andre, bør kommunen medverke til å gjennomføre ei samordna eller felles overvaking. Overvakinga skal setjast i gang slik at overvakeringsrapportar kan sendast Fylkesmannen frå 31. desember 2019 og deretter kvart fjerde år.

Omfanget av overvakinga skal vere som det er gjort greie for i [Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann](#), TA-1890.

8.2 Rapportering

Data som blir skaffa frå granskingar av vasslokaliteten, inklusive sediment og biota, skal registrerast i databasen Vannmiljø. Data skal leverast på importformatet til Vannmiljø, som finst på <http://vannmiljokoder.klif.no>.

Vurdering av resultat og konklusjonar frå undersøkinga skal sendast Fylkesmannen kvart 4. år og inngå i årsrapportane i samsvar med punkt 14 i løyvet.

9. Energi

9.1 Energistyringssystem

Kommunen skal ha rutinar for regelmessig vurdering av tiltak som kan setjast i verk for å oppnå ei mest mogleg energieffektiv drift av heile avløpsanlegget. Energistyringssystem skal vere etablert innan 31. desember 2017 og inngå i internkontrollen.

9.2 Utnytting av energioverskot

Kommunen skal i størst mogleg grad utnytte energioverskotet internt, og leggje til rette for at slik energi skal kunne utnyttast eksternt, med mindre det kan godtgjerast at dette ikkje er teknisk mogleg, er avgrensa av gitte konsesjonar eller fører med seg urimelege kostnader.

10. Testing og substitusjon av kjemikaliar og råstoff

Med kjemikaliar meiner vi her kjemiske stoff og stoffblandingar som blir brukt i verksemda, medrekna fellingskjemikaliar og hjelpekoagulantar, vaskemiddel, hydraulikkvæsker, brannsløkkingsmiddel m.m.

Kjemikaliar som blir nytta på ein slik måte at det kan føre til fare for forureining, skal vere testa med omsyn til toksisiteten, kor lett dei kan brytast ned, og om dei kan bioakkumulereast.

Kommunen pliktar å etablere eit dokumentert system for substitusjon av kjemikal. Kommunen skal gjere ei kontinuerleg vurdering av faren for skadelege effektar på helse og miljø av dei kjemikala som blir brukt, og av om alternativ finst. Skadelege effektar knytt til produksjon, bruk og endeleg disponering av produktet, skal vurderast. Der betre alternativ finst, pliktar kommunen å bruke desse så langt dette kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe.⁹

Stoff åleine, i stoffblandingar og/eller i produkt, skal ikkje framstillas og seljast, eller bli brukt utan at dei er i samsvar med krava i REACH-regelverket.¹⁰

11. Avfall

11.1 Generelle krav

Verksemnda pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnadar eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følgje av verksemnda. Særleg skal verksemnda prøve å avgrense innhaldet av skadelege stoff i avfallet mest mogleg.

Verksemnda pliktar å sørge for at all handtering av avfall, under dette farleg avfall, skjer i samsvar med gjeldande reglar for dette fastsett i eller i medhald av forureiningslova, under dette avfallsforskrifta¹¹.

Avfall som oppstår i verksemnda, skal verksemnda prøve å gjenbruke i produksjonen i kommunen eller i produksjonen til andre verksemder, eller – for brennbart avfall – prøve å utnytte det til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnytting må likevel skje i samsvar med gjeldande reglar fastsett i eller i medhald av forureiningslova og krav fastsett i dette løyvet.

Brenning av avfall er ikkje tillatt.

12. Tilsyn

Kommunen pliktar å la representantar for Fylkesmannen eller dei som har fullmakt frå han, føre tilsyn med anlegga.

13. Ombygging og overføring av avløpsvatn til andre anlegg

Om kommunen planlegg å leggje ned eller stanse reinseanlegget for ein periode på grunn av ombygging eller utbetring, skal kommunen gjere det som til kvar tid er nødvendig for å motverke fare for forureining. Aktivitetar som kan føre til fare for forureining, kan ikkje setjast i gang før Fylkesmannen har gitt mellombels unntak. Søknader om unntak frå gjeldande reinsekraft må derfor sendast Fylkesmannen i god tid.

⁹ Produktkontrolllova

¹⁰ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og avgrensing av kjemikal (REACH)

¹¹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall

14. Krav til årsrapportering

14.1 KOSTRA-rapportering

Kommunen skal rapportere avløpsdata til KOSTRA innan 15. februar kvart år.

14.2 Årlege vurderingar av driftsforhold

Kommunen skal i ein årsrapport innan 1. mars kvart år dokumentere tilhøve på avløpsnett, reinseanlegg, slamhandtering og overvaking.

Følgjande skal rapporterast:

- Status for oppfølging av tidsfristar
- Korleis avløpsnettet og planlagde oppgraderingar vil føre til at fastsette krav og delmål blir oppfylte
- Korleis avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengde avlasta for overløp og utrekning av innlekking og utlekking
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvatn, medrekna forventa og registrert effekt av tiltaka, inkludert større separeringstiltak
- Korleis reinseanlegga fungerer, og årsaker til eventuelle overskridingar av løyve. Vidare skal ein gjere greie for trendar for reinsing, driftsstabilitet og framtidig reinsekapasitet
- Resultat og konklusjonar frå resipientovervaking
- Resultat frå målingar av tungmetall og organiske miljøgifter i innløp og reinsa avløpsvatn
- Status for risikovurderingar og oppfølging

Rapporteringa skal dokumentere om vilkåra som er sett i løyvet er halde. Den skal vidare innehalde ei utgreiing for årsaka til eventuelle avvik, og kva tiltak som er sett i verk for å rette opp avvik som er funne.

Data som blir rapporterte til KOSTRA eller Vannmiljø, er det ikkje nødvendig å gjenta i årsrapporten, ut over det kommunen sjølv finn føremålstenleg og naturleg for å underbygge konklusjonar.

Vedlegg 2

2.1 Analyseparametere

- Alle inn- og utløpsprøver tatt i henhold til § 14-11 fra avløpsanlegg i kapittel 14 som etterkommer fosforfjerning, skal analyseres for BOF_5 og KOF_{CR} .
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg i kapittel 14 som etterkommer kun nitrogenfjerning, sekundær- eller primærrensing, skal analyseres for tot-P.
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 10.000 pe i følsomt område skal analyseres for tot-N.
- Seks inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg større enn eller lik 20.000 pe skal analyseres for analyseparametere nevnt i tabell 2.1.1.

Tabell 2.1.1. Analyseparametere for avløpsanlegg større enn eller lik 20.000 pe

Analyseparameter	Deteksjonsgrense
Tungmetaller:	
As, Cr, Cu, Ni, Zn og Pb	$\leq 1 \mu\text{g/l}$
Cd og Hg	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$

- Tre inn- og utløpsprøver per år fra avløpsanlegg over 50.000 pe skal analyseres for analyseparametere nevnt i tabell 2.1.2.

Tabell 2.1.2. Analyseparametere for avløpsanlegg større enn eller lik 50.000 pe

Analyseparameter	Deteksjonsgrense
<i>Bromerte flammehemmere (BFH):</i>	
Tetrabromdifenyleter (BDE-47), pentabromdifenyleter (BDE-99 og BDE-100), oktabromdifenyleter (BDE-183*) og deka-bromdifenyleter (BDE-209), tetrabrombisfenol A (TBBPA) og heksabromsyklododekan (HBCD).	$\leq 10 \text{ ng/l}$
<i>Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH):</i>	
Sum av følgende PAH-forbindelser iht. Norsk Standard (NS-9815): fenantren, antracen, pyren, fluoranten, benzo(a)fluoren, benzo(b)fluoren, krysen/trifenylen, benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluotanten, benzo(e)pyren, benzo(a)pyren, dibenzo(a,h)antracen, indeno(1,2,3-c,d)pyren og benzo(g,h,i)perylen, dibenzo(a,e)pyren, dibenzo(a,h)pyren, dibenzo(a,i)pyren.	$\leq 0,2 \mu\text{g/l}$
<i>Polyklorerte bifenyler (ΣPCB_7):</i>	
Summen av de 7 enkeltforbindelsene av polyklorerte bifenyler nr. 28, 52, 101, 118, 138, 153 og 180.	$\leq 10 \text{ ng/l}$
<i>Diethylheksylftalat (DEHP)</i>	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$
<i>Nonylfenol (NP): 4-nonylfenol</i>	$\leq 0,1 \mu\text{g/l}$

Det skal tas ukeblandprøver, og analysene skal utføres på ufiltrert prøve når prøven skal analyseres for parametere nevnt i d) og e). Norsk Standard skal om mulig brukes. Avløpsvannet skal analyseres for verdier ned til deteksjonsgrenser oppgitt i d) og e). Den ansvarlige kan bruke deteksjonsgrenser som er høyere enn de oppgitte deteksjonsgrensene, så fremt analyseresultatene er innenfor metodens deteksjonsgrenser.

2.2 Analysemetoder

Parametere	Norsk Standard	Analysemetode	Tilleggskrav
Olje	NS-4752	Vannundersøkelse - bestemmelse av olje og fett - gravimetrisk metode.	
BOF ₅ - Biokjemisk oksygenforbruk	NS-EN-1899-1	Vannundersøkelse - Bestemmelse av biokjemisk oksygenforbruk etter n dager (BOFn) - Del 1: Metode basert på fortykning og poding etter tilsetning av allyltiourea (ISO 5815:1989, modifisert), eller	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve.
	NS-EN-1899-2	Vannundersøkelse - Bestemmelse av biokjemisk oksygenforbruk etter n dager (BOFn) - Del 2: Metode basert på uforynnede prøver (ISO 5815:1989, modifisert).	
KOF _{CR} - Kjemisk oksygenforbruk	NS-ISO-6060	Vannundersøkelse - Bestemmelse av kjemisk oksygenbehov (ISO 6060:1989).	Homogenisert, ufiltrert og ikke dekantert prøve.
SS - Suspendert stoff	NS-EN-872	Vannundersøkelse - Bestemmelse av suspendert stoff - Metode med filtrering gjennom glassfiberfiltre.	Filtrering av representativ prøve med glassfiberfilter 1,2 µm eller sentrifugering av en representativ prøve (i minst fem minutter på 2800 til 3200 g).
Tot-P - Total fosfor	NS-EN-ISO-6878	Vannundersøkelse - Bestemmelse av fosfor - Spektrometrisk metode med ammoniummolybdat.	
Tot-N - Total nitrogen	NS-EN-ISO-13395	Vannundersøkelse - Bestemmelse av nitritt-nitrogen og nitrat-nitrogen og summen av begge ved automatisert analyse (CFA og FIA) og spektrometrisk deteksjon (ISO 13395:1996) og	
	NS-ISO-5663	Vannundersøkelse - Bestemmelse av Kjeldahl-nitrogen - Fremgangsmåte etter opplutning med selen (= EN 25663:1993) (ISO 5663:1984)	